

Portal

Prognozno-izveštajne službe zaštite bilja (PIS)

Sadržaj

Portal Prognozno-izveštajne službe zaštite bilja (PIS)

Pristup	5
Naslovna strana Portala	5
Preporuke.....	6
Pretraživanje preporuka	6
Arhiva preporuka.....	7
Prilozi	9
Pristup prilozima preko liste najnovijih priloga.....	9
Pristup prilozima preko sajta regionalnog centra	10
Zelena prognoza.....	13
Vesti iz centra PIS-a, vesti iz laboratorija i mišljenje eksperta.....	15
Terenski rezultati.....	16
Grafikoni sa temperaturnim pragovima	18
Prikaz grafikona za izabranu štetočinu na jednom regionu	18
Prikaz grafikona za jednu štetočinu na izabranom punktu jednog regiona.....	20
Prikaz grafikona za jednu štetočinu na više regiona	21
Podaci sa automatskih meteoroloških stanica	22
Podešavanja internet pregledača.....	24

Pristup

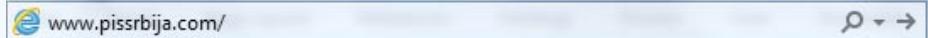
Portalu Prognozno-izveštajne službe zaštite bilja se pristupa pomoću internet pretraživača (engl. browser) ukucavanjem jedne od dve registrovane adrese službe:

- www.pisvojvodina.com

Slika 1: adresa Portala

- www.pissrbija.com

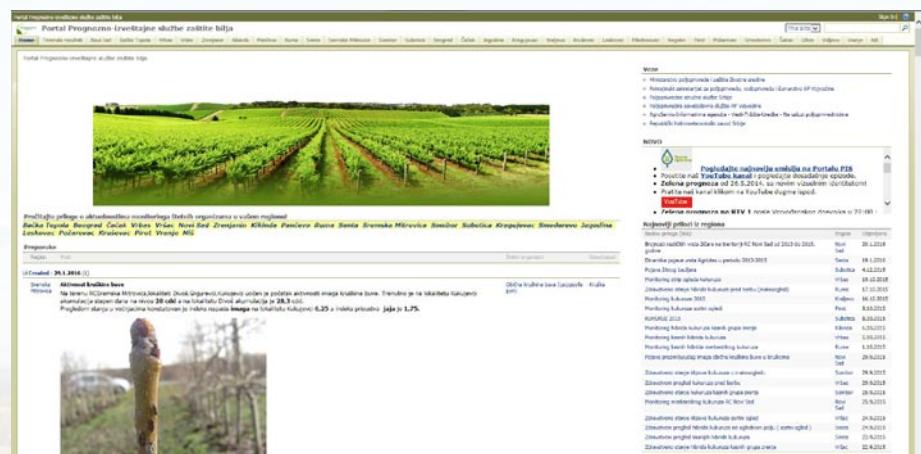

Slika 2: adresa Portala

Portal je optimizovan za prikaz pomoću MS Explorer-a.

Naslovna strana Portala

Po otvaranju, naslovna strana portala PIS-a u centralnom delu levog stupca, prikazuje kompletne tekstove aktuelnih preporuka i link ka arhivi preporuka. U desnom stupcu nudi linkove ka snimljenim emisijama "Zelene prognoze" i tekstovima: priloga iz regionala, vesti iz centra PIS-a, vesti iz laboratorija, mišljenja eksperata i emisija "Zelene prognoze". Takođe na naslovnoj strani, nudi i linkove ka posebnim veb stranama regionalnih centara PIS-a, podacima sa automatskih meteoroloških stanica i veb sajtu terenskih rezultata.

Slika 3: deo naslovne strane Portala

Slika 4: strelica u desno, komandno dugme za otvaranje novog bloka od petnaest preporuka

Preporuke

Preporuke se mogu čitati direktno na naslovnoj strani portala ili pristupom arhivi preporuka. Na naslovnoj strani se nalazi petnaest najaktuelnijih preporuka. Na kraju ovog bloka sa preporukama se nalaze strelice za otvaranje novog bloka od petnaest preporuka i/ili za vraćanje prethodnog bloka.

Pretraživanje preporuka

Svaka preporuka ima tri odrednice po kojima se može pretraživati:

- region,
- štetni organizmi,
- usev/zasad.

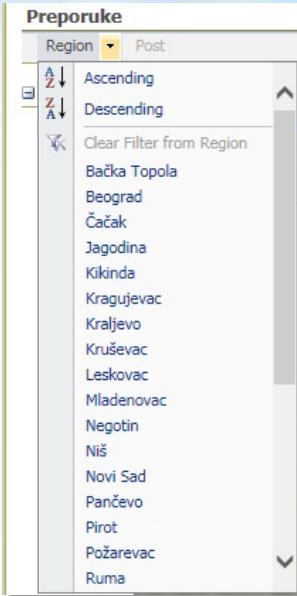
Preporuke			
Region	Pret	Štetni organizmi	Usev/zasad

Slika 5: Odrednice za pretraživanje preporuka

Izbor regiona se vrši pomoću padajuće liste "Region" sa nazivima regiona. Prikaz preporuka, se tada, sužava samo na one preporuke koje se odnose na izabrani region.

Izbor štetnog organizma za prikaz se vrši pomoću padajuće liste "Štetni organizmi" sa nazivima štetnih organizama. Po izboru štetnog organizma, prikazuju se samo preporuke koje se odnose na izabrani štetni organizam. Ako je prethodno izabran region za prikaz, prikazuju se samo preporuke za izabrani region i izabrani štetni organizam.

Izbor useva/zasada za prikaz se vrši pomoću padajuće liste "Usev/zasad" sa nazivima biljaka domaćina. Izborom jednog useva ili zasada prikazuju se samo preporuke koje se odnose na izbor. Ako su prethodno izabrani region i (ili) štetni organizam prikazuju se preporuke koje zadovoljavaju sve prethodne izbore.

Slika 6: padajuća lista za izbor regiona za prikaz preporuka

Štetni organizmi
This column type cannot be sorted
☒ Clear Filter from Štetni organizmi
(Empty)
Agriotes lineatus (agriotes lineatus)
Bakteriozna pegavost lista paprike, bakt...
Bakteriozna plamenjača jabuke i kruške (...)
Bela kupusna mušica (Aleyrodes proletell...
Bela leptirasta vaš (Trialeurodes vaporar...
Bela trulež (Sclerotinia sclerotiorum)
Beli drvočić (Zeluzera pyrina)
Breskivin moljac (Anarsia lineatella)
Breskivin smotvac (Cydia molesta)
Breskivin tripli (Taeniothrips meridionali...
Buvaci (Phyllobiota spp.)
Cikada vektor fitoplazme vinove loze "fl...
Cikade (Cicadellidae)
Cma pegavost krompira i paradajza (alte...
Cma pegavost kupusnjaka (Alternaria spp.)
Cma pegavost lucerke (Pseudopeziza medi...
Cma trulež vinove loze (Guignardia bidw...
Gospodarski pauk (Drosophilidae) - vlo...

Slika 7: padajuća lista za izbor štetnog organizma za prikaz preporuka

Štetni organizmi
This column type cannot be sorted
☒ Clear Filter from Usev/zasad
(Empty)
Boranija
Breskva
Dunja
Duvan
Jabuka
Ječam
Kajsija
Krstavac
Krompir
Kruška
Kukuruz
Kupina
Kupus
Lubenica i dinja
Lucerka
Luk
Malina
Paoška

Slika 8: padajuća lista za izbor useva ili zasada za prikaz preporuka

Arhiva preporuka

Preporuke se mogu pregledati i u arhivi preporuka. Arhiva preporuka se prikazuje na posebnoj veb strani do koje se dolazi klikom na link "Preporuke".

Slika 9: link za veb stranicu arhive preporuka

Po otvaranju, veb strana arhive preporuka prikazuje listu objavljenih preporuka. U desnom uglu liste se nalazi žuto polje koje pokazuje da su prikazane sve preporuke. Izborom strelice u žutom polju, otvara se padajuća lista sa ponudom za prikaz preporuka iz arhive preporuka po godištima.

Slika 10: veb strana arhive preporuka prikazuje listu svih objavljenih preporuka

Slika 10: veb strana arhive preporuka prikazuje listu svih objavljenih preporuka

Slika 11: izbor godišta za prikaz preporuka iz arhive iz padajuće liste

Slika 11: izbor godišta za prikaz preporuka iz arhive iz padajuće liste

Kao i pri pregledu preporuka na naslovnoj stani, i u arhivu se nudi mogućnost izbora preporuka za prikaz prema regionu, štetnom organizmu i usevu ili zasadu na sličan način kao i na naslovnoj strani. Tekst preporuke se prikazuje klikom na link izabrane preporuke u koloni "Naslov preporuke".

Slika 12: klikom na link u koloni "Naslov preporuke" otvara se pregled izabrane preporuke

Slika 13: link za povratak na listu preporuka

Prilozi

Pristup prilozima preko liste najnovijih priloga

Naslovna strana portala nudi linkove ka najnovijim prilozima iz regiona. Linkovi su dati u formi liste sa naznačenim naslovom priloga, regionom na koji se odnosi i datumom objavljivanja. Klikom na link u koloni "Naslov priloga (link)" otvara se posebna veb strana na veb sajtu izabranog regiona sa prikazom sadržaja izabranog priloga. Povratak na naslovnu stranu portala se vrši klikom na "Back" ili pomoću linije za navigaciju izborom linka "Portal prognozno-izveštajne službe zaštite bilja". Lista svih priloga napisanih za dati region se može dobiti izborom linka "Prilozi". Izborom linka "Region Novi Sad" (u slučaju da se radi o regionu Novi Sad) otvara se naslovna strana posebnog veb sajta za region Novi Sad. Na naslovnoj starani sajta nalaze se tekstovi priloga u formi spremnoj za čitanje na isti način kao što su prikazane preporuke na naslovnoj strani portala.

Najnoviji prilozi iz regiona

Naslov priloga (link)	Region	Objavljeno
Brojnosti različitih vrsta žičara na teritoriji RC Novi Sad od 2013 do 2015. godine	Novi Sad	20.1.2016
Dinamika pojave vrsta Agriotes u periodu 2013-2015	Senta	19.1.2016
Pojava žitnog bauljara	Subotica	4.12.2015
Monitoring strip ogleda kukuruza	Vrbas	19.10.2015
Zdravstveno stanje hibrida kukuruza pred berbu (makroogled)	Ruma	17.10.2015
Monitoring kukuruza 2015	Kraljevo	16.10.2015
Monitoring kukuruza sortni ogledi	Pirot	8.10.2015
KUKURUZ 2015	Subotica	8.10.2015
Monitoring hibrida kukuruza kasnih grupa zrenja	Kikinda	6.10.2015
Monitoring kasnih hibrida kukuruza	Vrbas	5.10.2015
Monitoring kasnih hibrida merkantilnog kukuruza	Ruma	1.10.2015
Pojava prezimljujućeg imaga obične kruškine buve u krušicima	Novi Sad	29.9.2015
Zdravstveno stanje klipova kukuruza u makroogledu	Sombor	29.9.2015
Zdravstveni pregled kukuruza pred berbu	Vrbas	29.9.2015
Zdravstveno stanje kukuruza kasnih grupa zrenja	Sombor	25.9.2015
Monitoring merkantilnog kukuruza RC Novi Sad	Novi Sad	25.9.2015
Zdravstveno stanje klipova kukuruza-sortni ogled	Vršac	24.9.2015
Zdravstveni pregled hibrida kukuruza na oglednom polju (sortni ogled)	Senta	24.9.2015
Zdravstveni pregled kasnijih hibrida kukuruza	Senta	23.9.2015

Slika 14: lista najnovijih priloga na naslovnoj strani portala

Slika 15: linija za navigaciju pomoću linkova u gornjem delu veb strane regionalna Novi Sad

Pristup prilozima preko sajta regionalnog centra

Za praćenje priloga koje objavljaju regionalni centri, može se koristiti direktni link za otvaranje sajta jednog od regionalnih centara. U tu svrhu, na naslovnoj strani portala u gornjem delu, su dostupni direktni linkovi u vidu tabulatora sa nazivom regiona i, kao druga varijanta, u žutom polju pod naslovom "Pročitajte priloge o aktuelnostima monitoringa štetnih organizama u vašem regionu", takođe linkovi sa nazivima regionalnih centara koji su ponudili jedan prilog za čitanje.

Slika 16: tabulatori - linkovi ka veb sajtovima regionalnih centara

Pročitajte priloge o aktuelnostima monitoringa štetnih organizama u vašem regionu!
Bačka Topola Beograd Čačak Vrbas Vršac Novi Sad Županja Kikinda Pančevo Ruma Senta Sremska Mitrovica Sombor Subotica Kragujevac Smederevo Jagodina Leskovac Požarevac Kruševac Pirovac Vranje Niš

Slika 17: linkovi ka veb stranama regionalnih centara

Izborom linka, otvara se veb sajt izabranog regionalnog centra. Na naslovnoj veb strani regionalnog centra prikazani su prilozi u otvorenoj formi – spremni za čitanje.

U vertikalnom stupcu sa leve strane, dati su linkovi ka grupisanom prikazu priloga prema tematskim celinama, onako kako su to autori iz regionalnih centara uredili. Zato su ovi linkovi različiti u zavisnosti od regionalnog centra. Takođe u levom stupcu, nešto niže, nalaze se linkovi koji vode do arhive napisanih priloga i do foto-albuma u kome se nalaze originalne fotografije nastale tokom vizuelnih pregleda biljaka domaćina i vizuelnih pregleda štetnih organizama. Izborom nekog od ponuđenih foldera, on se otvara i u zavisnosti od

organizacije prikazuje se novi folder ili fotografije. Izborom jedne od prikazanih fotografija, prikazuje se izabrana fotografija u većem formatu sa poljima u kojima se nalazi opis

Ostalo

- Arhiva
- Arhiva (kalendar)
- Fotografije

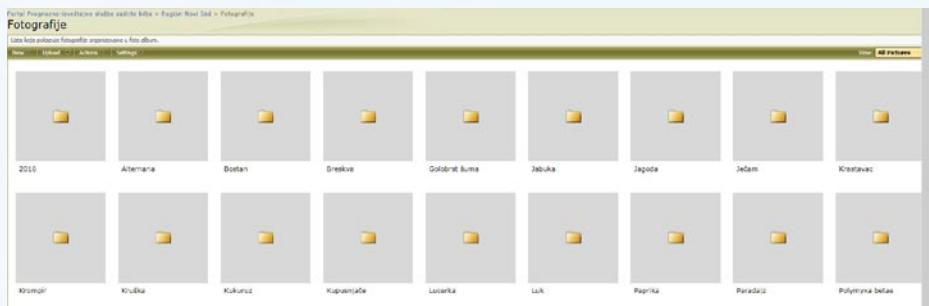
Slika 18: link ka arhivi i albumu sa fotografijama

Usevi ili zasadi

- Jabuka
- Kruška
- Breskva
- Vinova loza
- Kupusnjače
- Cercospora beticola
- Čađava krastavost jabuke (*Venturia inaequalis*)
- Obična kruškina buva (*Cacopsylla pyri*)
- Pamukova sovica (*Helicoverpa armigera*)
- *Baccharis halimifolia*

Slika 19: primer linkova ka grupisanom prikazu priloga prema tematskim celinama

sadržaja fotografije. Dalje, klikom na fotografiju, prikazuje se ista fotografija u najvećem mogućem formatu (u najvećem broju slučajeva, pogodnim za pregled detalja). Povratak u foto-album je pomoću tastera "Back".

Slika 20: primer foto-albuma organizovanog pomoću foldera

Portal Prognozno-izveštajne službe zaštite bilja > Region Novi Sad > Fotografije > 2016 > JEČAM

Fotografije

Lista koja pokazuje fotografije organizovane u foto album.

New | Upload | Actions | Settings

13.01.2016. Pepel...

Portal Prognozno-izveštajne službe zaštite bilja > Region Novi Sad > Fotografije > 2016 > JEČAM > 13.01.2016. Pyrenophora teres - Ječam
Fotoalbum: 13.01.2016. Pyrenophora teres - Ječam

Name: 13.01.2016. Pyrenophora teres - Ječam
Preview:

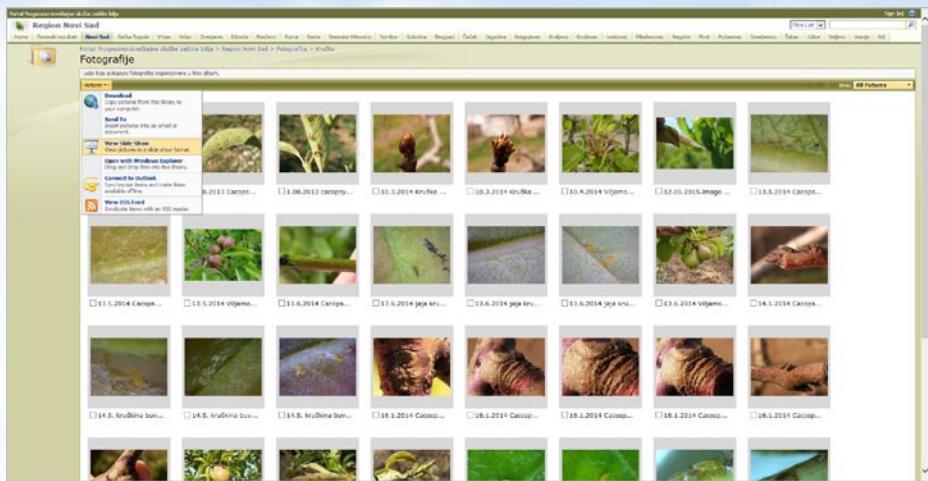
13.01.2016. Pyrenophora teres - Ječam

Title: 13.01.2016. Pyrenophora teres na listu ječma
File Type: jpg
Picture Size: 4928 x 3264
Date Picture Taken: 13.1.2016 0:00
Description: Pyrenophora teres na listu ječma
Keywords: ječam, mrežasta pegevost lista ječma, pyrenophora teres, list, barley

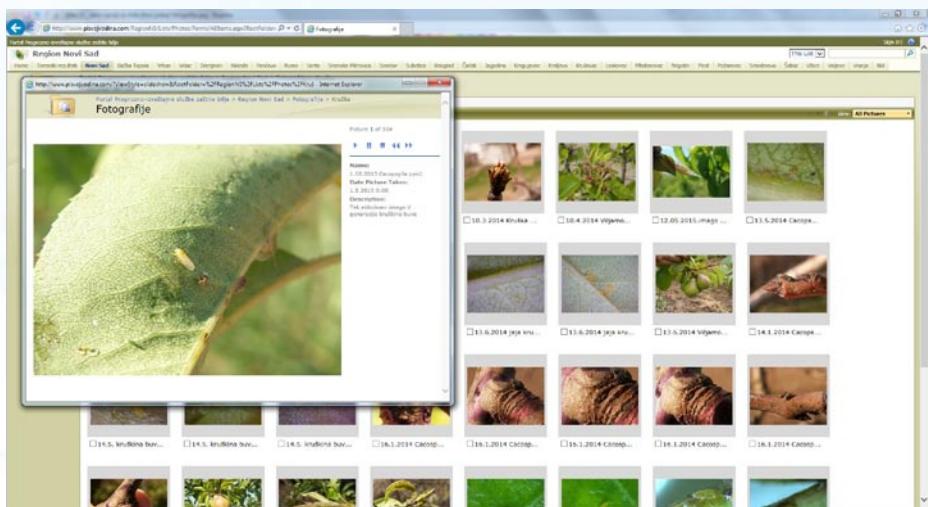
Slika 21: otvoren folder u foto-albumu

Fotografije se u foto-albumu mogu pregledati i kao "slide show". Za to je potrebno otvoriti folder sa fotografijama i iz menija "Action" izabrati opciju "View Slide Show".

Slika 22: prikaz fotografije u foto-albumu sa opisom sadržaja

Slika 23: izbor opcije za "slide show" prikaz fotografija

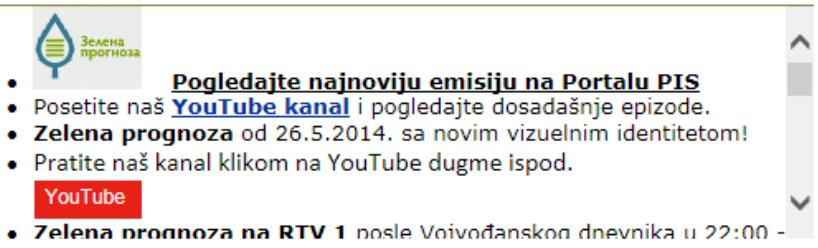

Slika 24: strana za prikaz fotografija u "slide show" režimu

Zelena prognoza

Prognozno-izveštajna služba zaštite bilja priprema emisije Zelene prognoze koje se tokom vegetacionog perioda emituju svakodnevno na kanalu RTV 1. Emisije se odloženo mogu pogledati i na Portalu. Na naslovnoj strani Portala, u desnom uglu, se nalaze linkovi ka veb stranama za prikaz emisija. Link "Pogledajte najnoviju emisiju na Portalu PIS" vodi do veb strane sa plejerom za pregled video materijala na Portalu a drugi link "YouTube kanal" vodi ka veb strani na YouTube serveru koju uređuje PIS i služi za prikaz i arhiviranje svih dosadašnjih emisija Zelene prognoze.

NOVO

-
- Pogledajte najnoviju emisiju na Portalu PIS**
- Posetite naš [YouTube kanal](#) i pogledajte dosadašnje epizode.
  - **Zelena prognoza** od 26.5.2014. sa novim vizuelnim identitetom!
  - Pratite naš kanal klikom na YouTube dugme ispod.
- [YouTube](#)
- **Zelena prognoza na RTV 1** posle Voivodjanskog dnevnika u 22:00 -

Slika 25: linkovi ka pregledima emisija Zelene prognoze

Vesti Prognoza - izveštajna služba zaštite bilja > Vesti > Zelena prognoza

YouTube

Vesti Prognoza - izveštajna služba zaštite bilja
Oftalničko gledanje TV emisija Zelena prognoza
Zelena prognoza je TV emisija koja pokreće Prognozno-izveštajnu službu zaštite bilja. Namjenjena je, pre svega, poljoprivrednim proizvođačima jer se u njoj izvlažujući emisiji obavještaja o kretanju štetnih organizama na rastućim i potencijalno ugroženim zemljištem.
Za celodnevno gledanje retusiranih TV emisija, za sve kontinente, Prognozno-izveštajna služba zaštite bilja uređuje kanal za emitovanje Zelene prognoze na YouTube medijikacionom servisu. Pristupom na ovaj kanal, posetilac se obaveža mogućnosti te gledanja emisija u edem emisivnih vremenu Zelene prognoze na TV.
Posetite naš [YouTube kanal](#) i pogledajte prethodne emisije.
Pratite rad našeg kanala na YouTube dugme ispod.

YouTube

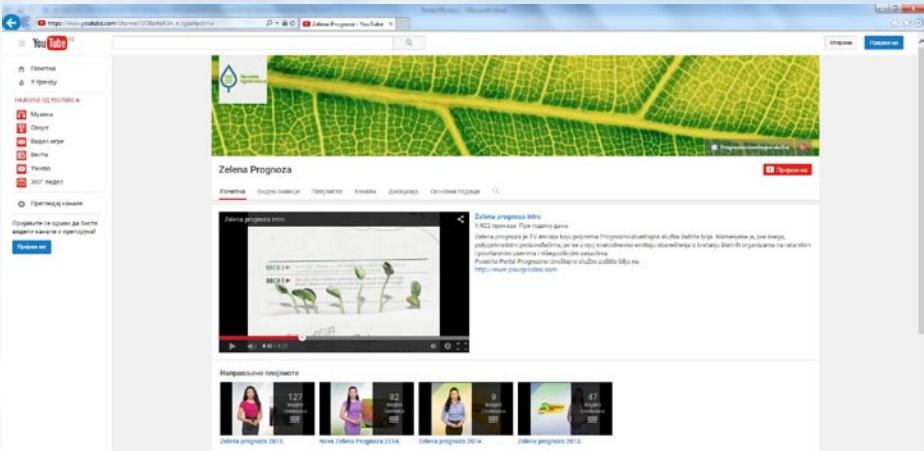
Najbolje je da pogledate najnoviju emisiju Zelene prognoze, a ne staru.

Pogledajte najnoviju emisiju

Zelena prognoza, 6.6.2015. - O preostaloj crvenoj fokularci

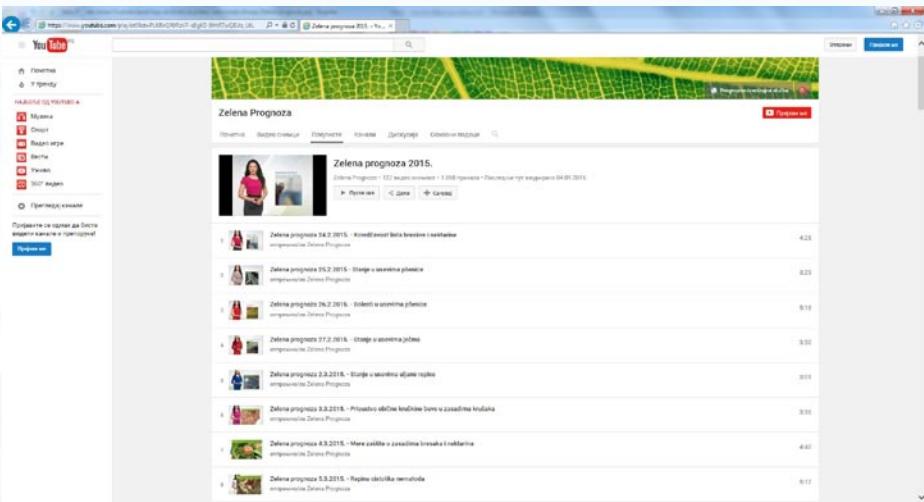

Slika 26: veb strana na Portalu na kojoj se može pogledati najnovija emisija Zelene prognoze

Slika 27: veb strana Youtube kanal koju se koristi za prikaz i arhiviranje emisija Zelene prognoze

U delu pod "napravljene plejliste" izabratи jednu npr. za 2015. godinu posle čega se otvara veb strana sa arhivom svih emisija iz 2015. godine. Emisije se mogu pogledati pritiskom na taster "Pusti sve" ili izborom pojedinačnih emisija.

Slika 28: veb strana sa arhivom emisija Zelene prognoze za 2015. godinu

Na naslovnoj strani Portala u desnom stupcu se nudi mogućnost za čitanje sadržaja emisije Zelene prognoze u tekstualnoj formi. Prikazana je lista sa datumima prikazivanja i sadržajem emisija. Izborom linka u koloni "Name" se otvara dokument u PDF formatu sa tekstrom i fotografijama iz emisije. Iz prikaza dokumenta se na naslovnu stranu portala vraća pomoću tastera "Back".

Zelena prognoza (tekstovi za emisije)

Name	Biljka domaćin	Štetni organizam
Zelena prognoza 04092015	Kukuruz	Crvenilo kukuruza; Stolbur fitoplazma; Cikada (<i>Reptalus panzeri</i>);
Zelena prognoza 03092015	Vinova loza	Zlatasto žutilo; Fitoplazma; Cikada; <i>Reptalus panzeri</i> ; <i>Flavescence doree</i>
Zelena prognoza 02092015	Kukuruz	Kukuruzni plamenac (<i>Ostrinia nubilalis</i>); <i>Fusarium spp</i> ; <i>Aspergillus spp</i> .
Zelena prognoza 01092015	Jabuka	Jabukin smotavac (<i>Carpocapsa pomonella</i>); Breskvin smotavac (<i>Cydia molesta</i>)
Zelena prognoza 31082015	Paprika	Pamukova sovica (<i>Helicoverpa armigera</i>)
Zelena prognoza 28082015	Kupus	Kupusni moljac (<i>Plutella maculipennis</i>); Kupusna bela mušica (<i>Aleyrodes proletella</i>)
Zelena prognoza 27082015	Kukuruz	Crvenilo kukuruza; Cikade (<i>Reptalus panzeri</i>)
Zelena prognoza 26082015	Boranija	Pamukova sovica (<i>Helicoverpa armigera</i>)
Zelena prognoza 25082015	Kukuruz	Kukuruzni plamenac (<i>Ostrinia nubilalis</i>); <i>Aspergillus spp</i> ; <i>Fusarium spp</i> ;
Zelena prognoza 24082015	Vinova loza	Zlatasto žutilo vinove loze; Fitoplazma (<i>Flavescence doree</i>); Cikade vinove loze (<i>Scaphoideus titanus</i>)

(More Items...)

Slika 29: lista sa linkovima ka dokumentima sa tekstovima emisija

Vesti iz centra PIS-a, vesti iz laboratorija i mišljenje eksperta

U desnom stupcu naslovne strane portala mogu se, takođe, naći u posebnim okvirima i vesti iz centra PIS-a, iz laboratorija PIS-a kao i mišljenja eksperata. Vesti se pišu i publikuju po potrebi tj. kada postoji tema na koju treba posebno obratiti pažnju i na koju javnosti treba hitno ukazati. U rubrici "Mišljenje eksperta" objavljaju se tekstovi koje su napisali ljudi van sistema PIS-a, a čije je mišljenje na datu temu od značaja za javnost i često ukazuju na pravilan pristup koji treba zauzeti u vezi sa aktuelnim problemom. U svim rubrikama, naslovi su datirani i nižu se jedan za drugim, od najnovijeg ka starijim. Za kretanje kroz stupce koriste se klizači koji je postavljeni uz desnu ivicu stupaca.

Pojava repine cistolike nematoide u 2015. godini

Na terenu RC Vrbas i RC Senta usevi šećerne repe nalaze se u fazi razvoja korenja. Vizuelnim pregledom parcela sa lokalitetom Kule i u blizini Šećerane Senta registrovani su u doba najtopljeg dela dana simptomi uvenuća i žutila biljaka u vidu ogoljenih mesta u usetu šećerne repe, kao posledica prisustva repine cistolike nematoide (Slika 1). Čupanjem biljaka sa ovim simptomima na korenju su učenje golinom okom sitne bele loptastе tvorevine, veličine glave čoda-ženke repine cistolike nematoide prve generacije (Slika 2). Navedeni simptomi se javljaju kada posledica uskog plodoreda na parcelama gde je sejana šećerna repe najmanje 2 puta u poslednjih 5 godina. Preporučuje se proizvodjačima šećerne repe da u narednom periodu obilaze svoje parcele i da se u slučaju sumnje na zarazu i uočenih opisanih simptoma jave najbližem regionalnom centru Prognozno-izveštajne službe zaštite bilja Vojvodine radi inventarizacije prisustva ovog štetnog organizma putem laboratorijske analize zemljišta.

Slika 31: simptomi uvenuća i žutila biljaka / Slika 32: sitne bole (loptaste tvorevine)

3.6.2015.

Obavezan pregled ratarskih useva!

Pregledom useva soje, kukuruza, šećerne repe i suncokreta registruje se prisustvo larvi sovice gama (*Autographa gamma*) i gusenica stričkovog šarenjaka (*Vanessa cardui*). Ovo su migratori i polifagi organizmi i u našim uslovima razvijaju 2 do 3 generacije godišnje. U poslednjih nekoliko dana na

Mišljenje eksperta

Autor: dr Goran Aleksić

Datum: 27.5.2015.

Preporuke za zaštitu jabuke krajem maja

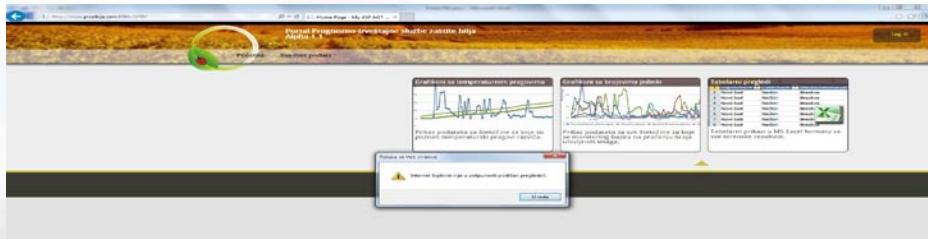
Treću dekadu maja odlikuju izrazito nepovoljni meteorološki uslovi kada je u pitanju zaštita jabuke i poljoprivrednih kultura uopšte. Izrazito obilne padavine koje od 21. maja, sa kraćim prekidima, traju već šest dan, onemogujuju pravovremenu i efikasnu zaštitu jabuke. Velike količine padavina u centralnim i severnim delovima Srbije, koje iznose od 25 pa do 100 l/m², izazvale su spiranje depozita preparata koji su na tretirane biljke naneseni pri krije, a prestano kvašenje ne dozvoljava obavljanje daljih tretmana sredstvima za zaštitu. S druge strane, ovo su izuzetno povoljni uslovi za razvoj fitopatogene glijice Venturia inaequalis i ostvarenje zaraza jabuke, zahvaljujući dugim periodima kvašenja i povoljnim temperaturama, kao i visokom infekcionom pritisku usled prisustva obilja askospora patogena jer je pražnjenje pseudotocije još uvek u toku. Jabuka se, u ovom momentu, nalazi u izuzetno osjetljivoj fazi razvoja jer je plod u ranoj fazi razvoja i intenzivnog porasta, kada je najosjetljiviji na prouzrokovatiča čudave krastavosti. Ovo su presudni momenti u zaštiti jabuke od pomenuog patogena tokom ove vegetacije. Zbog svega pomenuog je veoma važno da se neposredno posle prestanka padavina, kada su uslovi u voćnjaku dozvolje, obavi kurativni tretman preparatima na bazi difenkonazola u dozi od 0,4 l/ha u kombinaciji sa preparatima na bazi ditanona ili fluazinama. Za bolje vezivanje i pokrovnost preparata (raspredređivanje po tretiranom površini biljaka), kao i persistenciju preparata, veoma je važno koristiti i neki od aduvanata (okvašivača). U slučaju pojave ranih simptoma bolesti u narednih 7 do 10 dana, potrebno je ponoviti tretman preparatima na bazi triazola u kombinaciji sa preparatima na bazi kaptana ili fluazinama uz napomenu da se u ovom slučaju radi o eradicativnom tretmanu čiji je rezultat nelvezantan. U narednom periodu, početkom juna, treba nastaviti praćenje ispravnjenosti pseudotocije patogena i u skladu sa tim podacima, kao i osnovnim meteorološkim podacima, donositi odluke o neophodnosti dalje zaštite jabuke od prouzrokovatiča čudave krastavosti.

*Slika 31: primer teksta u rubrici
"Mišljenje eksperta"*

Slika 30: primer vesti iz centra PIS-a

Terenski rezultati

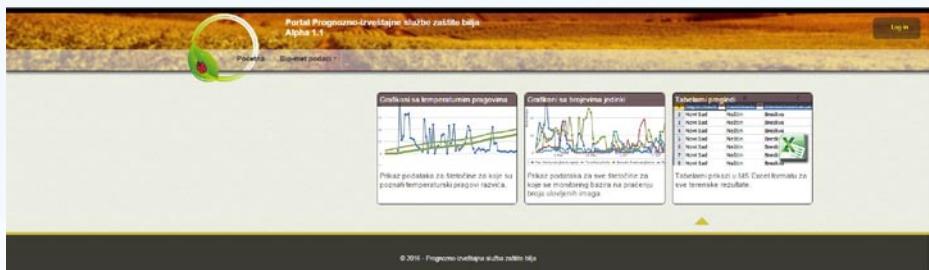
Izborom tabulatora sa linkom "Terenski rezultati" otvara se poseban veb sajt za grafički i tabelarni prikaz čitanja sa feromonskih klopki i svetlosnih lovnih lampi. Ovaj veb sajt je optimizovan za prikaz pomoću Google Chrome i Firefox internet pregledača. U slučaju da se pristupa iz Internet Explorera izaći će upozorenje da "Internet Explorer nije u potpunosti podržan pregledač". U tom slučaju na dijalog-ekranu odgovoriti sa "U redu" i u zavisnosti od upotrebljivosti prikaza nastaviti dalje ili preći na drugi pregledač (Google Chrome ili Firefox).

Slika 32: veb sajt terenskih rezultata sa porukom upozorenja da pregledač nije u potpunosti podržan

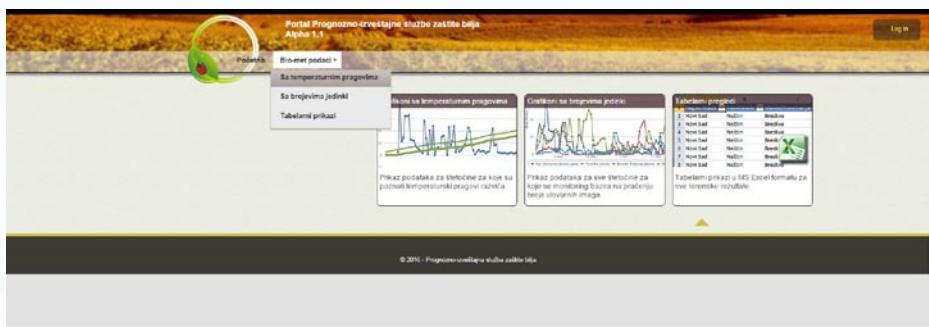
Veb sajt "Terenski rezultati" prikazuje sledeće bio-meteorološke podatke:

- grafikone sa podacima iz monitoringa štetočina za koje su poznati temperaturni pragovi razvoja: za ove štetočine su dati uporedo podaci o broju ulovljenih imaga na feromonskim klopkama ili svetlosnim lovnim lampama i iznosima akumulisanih stepen dana od 1. januara i od bio-fiksa,
- grafikone sa podacima o broju ulovljenih imaga,
- tabelarne pregledne podataka o broju ulovljenih imaga (za izabranoj štetočinu, na jednom ili na svim regionima); za izabrani štetni organizam i region podaci se izvoze i prikazuju u formatu Excel tabele.

Slika 33: ponuda sadržaja veb sajta "Terenski rezultati"

Veb stranice sa grafikonima i tabelarnim pregledima se otvaraju klikom mišem na jedno od tri polja na naslovnoj strani veb sajta sa terenskim rezultatima ili izborom odgovarajuće opcije sa menija.

Slika 34: naslovna strana veb sajta "Terenski rezultati" sa opcijama menija "Bio-met podaci"

Grafikoni sa temperaturnim pragovima

Slika 35: veb strana za prikaz grafikona sa temperaturnim pragovima

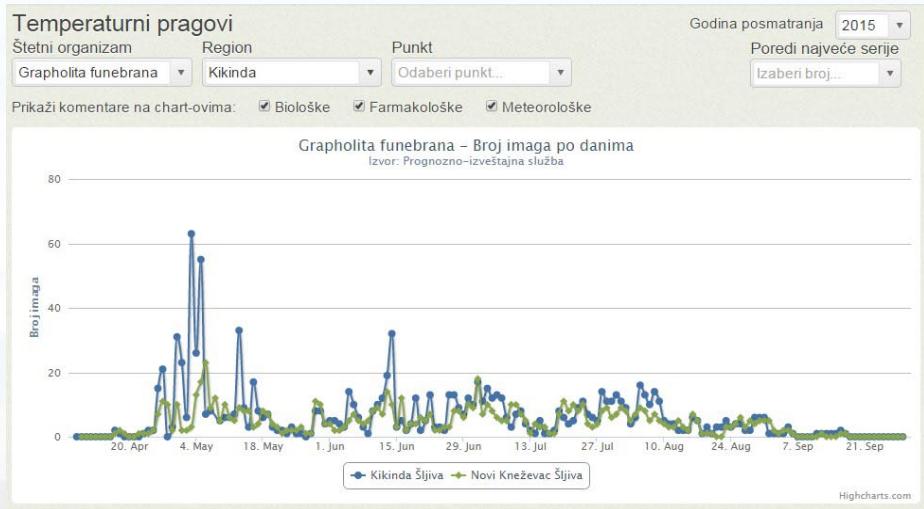
Prikaz grafikona za izabranu štetočinu na jednom regionu

Za prikaz grafikona za jedan region, potrebno je izabrati:

- godinu osmatranja,
- štetni organizam i
- region.

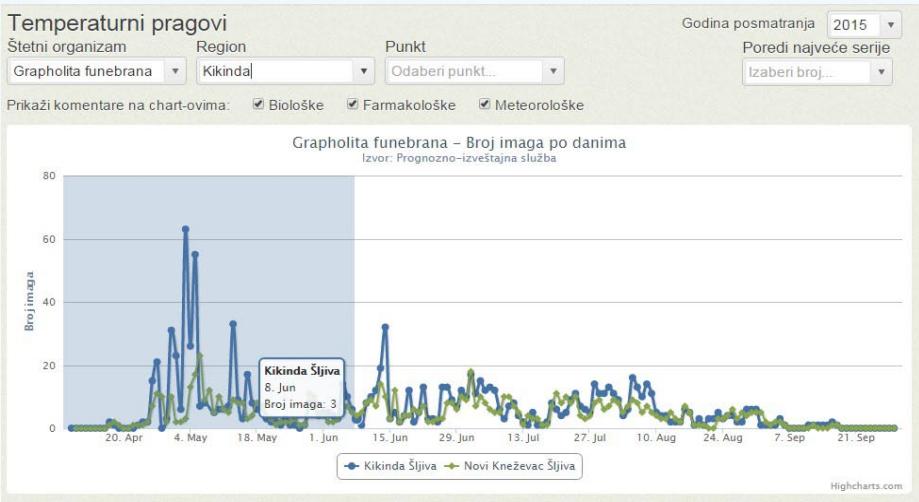
Na osnovu ovog izbora prikazuje se tri grafikona za sve punktove na kojima se prati izabrani štetni organizam na izabranom regionu:

- broj imag po danima (kalendarski),
- broj imag po akumulisanim stepen danima od bio-fiksa i
- broj imag po akumulisanim stepen danima od 1. januara.

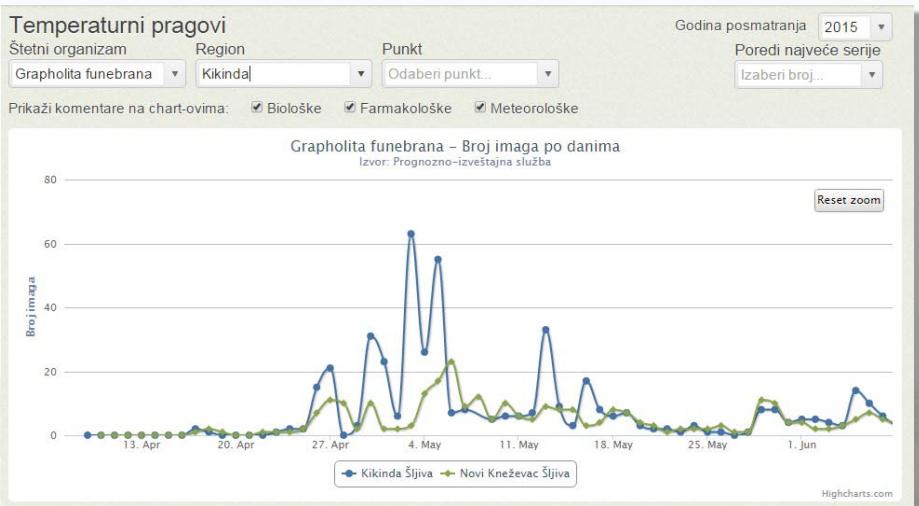

Slika 36: primer grafičkog prikaza broja ulovljenih imaga po danima za Grapholita funebrana, region Kikinda, na dva punkta

Podaci se mogu zumirati (uvećati prikaz) tako što se držeći pritisnut levi taster miša prevlači preko zone grafikona koja se želi uvećati. Pri ovom postupku uz desnu ivicu obeležene zone pojavljuje se "balončić" na kome su prikazane vrednosti desne granice intervala podataka za prikaz. Za povratak na osnovni prikaz grafikona treba izabrati "Reset zoom" u gornjem desnom uglu okvira grafikona.

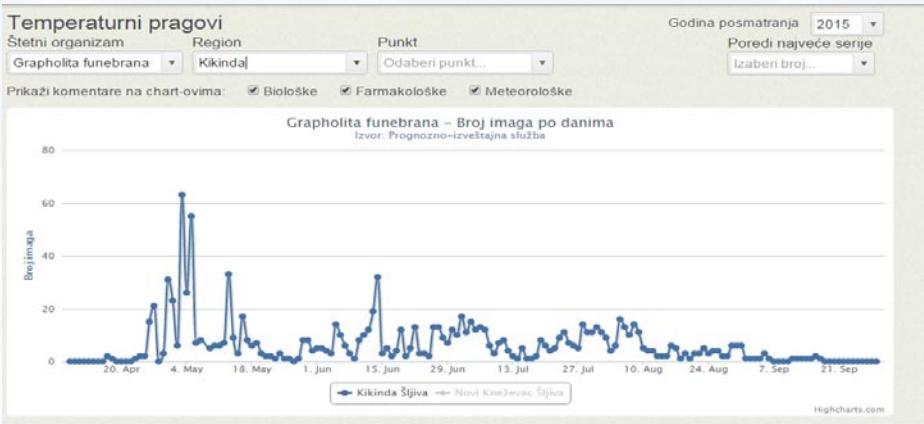

Slika 37: obeležavanje zone grafikona za uvećani prikaz

Slika 38: zumiran (uvećan) grafikon

U slučaju kada su na grafikonu prikazani podaci istovremeno za više punktova, moguće je po želji isključiti/uključiti prikaz podataka za punkt klikom na naziv punkta u legendi grafikona.

Slika 39: primer grafičkog prikaza kao na prethodnoj slici sa prikazom podataka samo za jedan punkt (prikaz podataka za drugi punkt je privremeno isključen)

Prikaz grafikona za jednu štetočinu na izabranom punktu jednog regiona

Za prikaz podataka za jedan punkt potrebno je još, u odnosu na izbor iz prethodnog koraka, izabrati iz padajuće liste i punkt. Tada se prikazuju grafikona kretanja broja ulovljenih imaga i akumulacije stepen dana od 1. januara i od bio-fiksa po danima. Prevlačenjem mišem preko istaknutih tačaka prikazuje se "balončić" sa čitanjima za tu tačku.

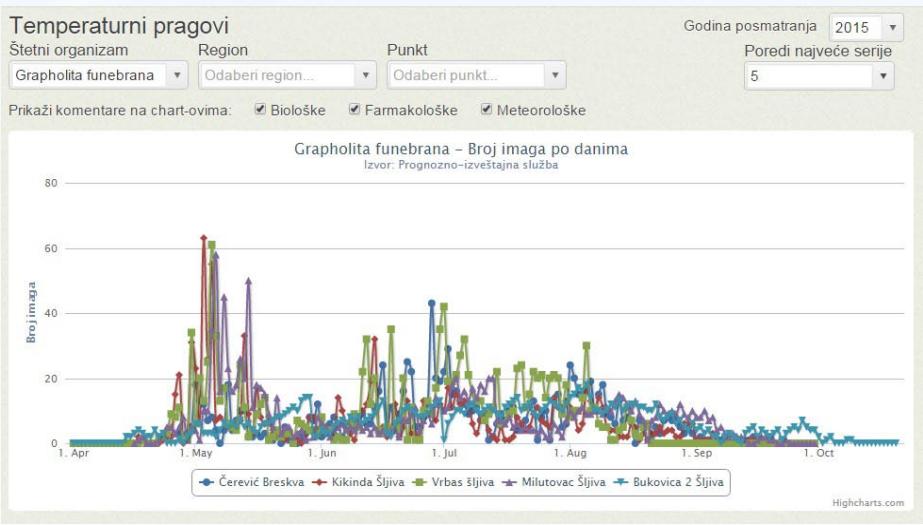

Slika 40: grafikon za izabrani punkt sa istaknutim "balončićem" sa podacima za obeleženu tačku

Prikaz grafikona za jednu štetočinu na više regiona

Za prikaz grafikona za jednu štetočinu na više regiona potrebno je izabrati:

- godinu posmatranja,
- štetni organizam i
- poređenje najveće serije (automatski će biti izabrani punktovi sa najvećim brojnostima ulovljenih imaga na svim regionima i to 2, 3, 4 ili 5 punktova za prikaz)

Slika 41: primer grafikona sa poređenjem 5 najvećih serija brojnosti ulovljenih imaga Grapholita funebrana na svim regionima praćenja

Naravno, i na ovom grafikonu funkcionišu mehanizmi zumiranja i isključivanja/uključivanja pojedinih punktova pomoću oznaka punktova u zaglavlju grafikona.

Podaci sa automatskih meteoroloških stanica

Veb strani sa podacima iz mreže automatskih meteoroloških stanica (AMS) u sistemu PIS-a se pristupa pomoću linka koji je postavljen u dnu desnog stupca na naslovnoj strani portala.

Pored linka ka izmerenim podacima, na veb strani se mogu videti i obrađeni podaci za sume dekadnih padavina u vegetacionom periodu.

Automatske meteorološke stanice

Podaci sa automatskih meteoroloških stanica

Slika 42: link za otvaranje veb strane sa podacima sa automatskih meteoroloških stanica

The screenshot shows a user interface for accessing AMS data. At the top, there's a header with a camera icon and the text 'Pristup automatskim meteorološkim stanicama'. Below the header, there's a table titled 'Parametri za pristup: vidi tabelu.' containing login credentials for various regions:

Region	user name	password
Beograd	br	pis
Vrbas	vs	pis
Vršac	vs	pis
Novi Sad	ns	pis
Zrenjanin	zr	pis
Kikinda	ki	pis
Pančevo	pa	pis
Ruma	ru	pis
Šabac	sa	pis
Stenska Mitrovica	sm	pis
Sombor	so	pis
Subotica	su	pis

Below the table, there's a section titled 'Podaci o dekadnim sumama padavina' (Decadal rainfall data) with a checkbox list for selecting specific datasets:

- Type: Name
- Padavine_dekadro
- Padavine_dekadro_jul_ostatak_2013
- Padavine_dekadro_jun_septembar_2013
- Padavine_dekadro_maj_aprill_2013

Slika 43: veb strana sa podacima za pristup mreži AMS

Pomoću linkova, omogućen je pristup mreži AMS tipa Metos. Podaci izmereni u ovoj mreži čuvaju se na posebnom serveru proizvođača AMS na adresi www.fieldclimate.com. Za pristup se može koristiti i link na samoj veb stranici (označen sa: "klikni ovde").

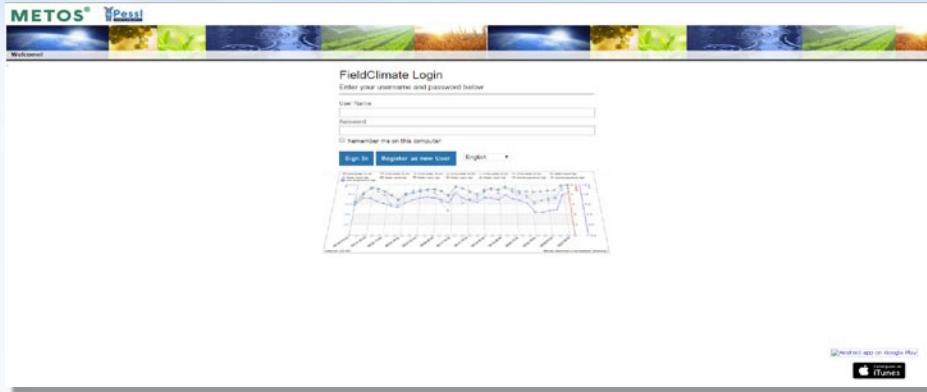
Portal Prognozno-izveštajne službe zaštite bilja

Slobodan pristup automatskim meteorološkim stanicama

Za sajt sa meteorološkim podacima: [klikni ovde.](#)

Slika 44: link za pristup podacima sa AMS

Pri pristupu veb sajtu sa podacima sa AMS najpre se pojavljuje obrazac za prijavu gde treba upisati "user name" i "password". Mreža AMS u sistemu PIS-a je organizovana regionalno. Parametri za pristup AMS za svaki region su dati u tabeli pod "Parametri za pristup: vidi tabelu".

Slika 45: veb strana za prijavu za pregled podataka iz mreže AMS

Po prijavi, otvara se veb strana sa podacima sa AMS iz izabranog regiona.

U desnom uglu strane se nalazi meni u kom se pod "Stations" otvara lista sa linkovima ka svim stanicama koje su u mreži dotičnog regionalnog centra. U liniji se, uz naziv stanice, daje i podatak o danu i satu poslednje razmene podataka sa stanicom.

U levom stupcu se nalaze opcije za podešavanje prikaza podataka (uključenje ili isključenje pojedinih mernih senzora iz prikaza).

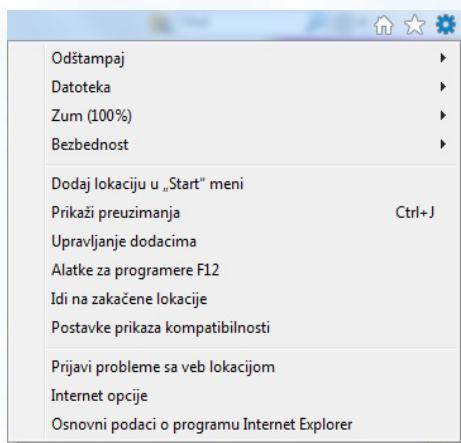
U centralnom delu strane se nalaze ekranske kontrole za izbor datumskog/satnog intervala za prikaz podataka. Podaci se (za izabrani interval) mogu izvesti u Excel. Ispod kontrola se daje grafički a ispod grafičkog se daje tabelarni prikaz podataka u zadatom intervalu.

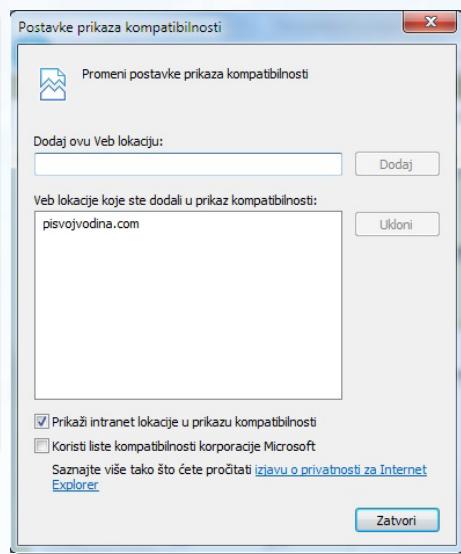
Slika 46: primer veb strane sa merenjima AMS u mreži regionalnog centra Ruma

Podešavanja internet pregledača

Za korišćenje svih opcija na naslovnoj strani portala PIS-a pomoću pregledača Microsoft Internet Explorer 11 (IE11) potrebno je podesiti "postavke prikaza kompatibilnosti" (engl. Compatibility View). Podešavanje se sprovodi izborom opcije "alatke" (engl. Tools) u desnom uglu ekrana IE11. U obrascu za podešavanje postavki prikaza treba dodati lokaciju "pisvojvodina.com" ili "pisserbija.com" pomoću tastera "Dodaj" (engl. Add). Ovim podešavanjem će se obezbediti da se sadržaj portala PIS-a u IE11 prikazuje u kompatibilnom režimu.

Slika 47: padajući meni "Alatke"

Slika 48: obrazac za podešavanje postavki prikaza kompatibilnosti